

Základní škola, Ostrava-Hrabůvka, U Haldy 66, příspěvková organizace

Minimální preventivní program na školní rok 2009/2010

Školní metodik prevence Mgr. Pavla Moravová nese zodpovědnost za plnění této školní preventivní strategie.

V rámci Tématických plánů pro školní rok 2009/2010 a zvolených aktivit jsou za tento program zodpovědní i další vyučující.

Zpracovala: Mgr.Pavla Moravová

Minimální preventivní program na školní rok 2009/2010

Minimální preventivní program k prevenci sociálně patologických jevů se odvíjí v těchto oblastech:

- A- V organizaci života školy.
- B- Začlenění problematiky estetické a právní výchovy do vzdělání.
- C- Vzdělávání učitelů.
- D- Spolupráce s rodiči.
- E- Uplatňování přiměřených represivních nástrojů.
- F- Náplň práce metodika školní prevence

A- V organizaci života školy vytvářet předpoklady

- pro uplatnění zdravého životního stylu
 - pro optimální sociálně psychologické klima školy
 - pro minimalizaci negativních jevů
 - pro prevenci zneužívání návykových látek a jiných sociálně patologických jevů
- a) Podle potřeby již proběhly aktuální změny školního a organizačního řádu na počátku školního roku v rámci pedagogické porady na základě návrhů učitelů, kteří reagovali na nedostatky existujících školních řádů v loňském roce.
 - b) Při pravidelných pedagogických poradách vyhodnocovat jednání žáků a nápravná a další opatření (zodpovědní všichni učitelé).
 - c) U jednotlivých případů zajistili spolupráci učitelů s výchovným poradcem, metodikem školní prevence a vedením školy, popř. s Městskou policií a odbory sociálních věcí.
 - d) Soustavně sledovat potřeby a projevy žáků tak, aby došlo k včasnému odhalení poruch a poskytnutí pomoci nejen v rámci školy, ale i u jiných odborníků (zodpovědní všichni učitelé).
 - e) Na začátku roku i během něj žákům nabízet dlouhodobé i aktuální volnočasové a školní aktivity na rozvoj zájmů jednotlivých žáků.

B-Začlenění problematiky estetické a právní výchovy do vzdělání (s přihlédnutím k věku žáků a obsahu učiva.

- a) každý z učitelů v rámci Plánů učiva pro rok 2009/2010 vypracoval plán SPJ začleněných do daných předmětů – zvláště VI, Př, Ov, D, Tv, Pv, Hv, aktuálně i jiných – zaměřených na zdravý životní styl, význam zdraví a pohybu, péče o zdraví, etiku, společenské vztahy, problematika drog a podobně, využití knihy Žít naplno.
- b) pro žáky 8. a 9. ročníků beseda s příslušníky Městské policie o otázkách kriminality mládeže
- c) v rámci školy a tříd krátkodobě či dlouhodobě instalovat nástěnky s problematikou zdravého životního stylu, zdraví či drog
- d) besedy a semináře organizované sdružením RENARKON jež se zabývá prevencí a terapií sociálně patologických jevů.

C-Vzdělávání učitelů:

- a) Učitelé byli informováni o programech a nabídkách preventivních programů a činností, o preventivní činnosti a o aktuálních problémech v rámci pedagogických porad a planu DVPP na rok 2009/2010
- b) Průběžné vzdělávání a školení o otázkách prevence a sociálně patologických jevů metodika školní prevence a dalších pedagogů, kteří budou v jednotlivých předmětech daná témata vyučovat.

D- Spolupráce s rodiči

- a) individuální jednání a konzultace o řešení výchovných problémů jednotlivých žáků, která by měla příznivý vliv na nápravu situace
- b) v případě zájmů rodičů přednáška pracovníka o. s. FAUST pro rodiče žáků naší školy i jiných zájemců
- c) rodiče byli přizváni ke spolupráci na organizaci některých akcí pořádaných naší školou

E- Uplatňování přiměřených represivních nástrojů

- a) důsledně kontrolovat dodržování zákona o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomániemi
- b) důsledně potírat kuřáctví, požívání alkoholu i dalších návykových látek

c) důsledně sledovat docházku a absenci žáků, předcházet záškoláctví.

F- Standardní činnosti školního metodika prevence

1. Spolupráce s pedagogickým sborem

1.1. Seznámení ředitelky školy s podrobnostmi preventivního programu školy na školního roku 2009/2010 (v přípravném týdnu v srpnu)

- filozofie a podrobný obsah programu
- finanční a materiální požadavky
- odborná literatura, video
- nástěnka ŠMP, schránka důvěry
- předběžné termíny jednotlivých preventivních aktivit, zodpovědnost za jednotlivé akce
- kompetence

1.2. Domluva s výchovnou poradkyní (v přípravném týdnu v srpnu)

- kompetence
- předávání informací
- konzultace s rodiči a žáky
- vedení spisové agendy, kartotéka problémových žáků

1.3. Detailní rozpracování preventivních aktivit s pedagogy I. a II. st., kteří konají preventivní aktivity v rámci výuky

1. 2. 3. ročník a TZSŠ A

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce. Při výuce lze využít různých metod, např. výklad, předávání informací, samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování, dramatickou výchovu nebo využít materiály školy z oblasti primární prevence.

1.ročník

osobní bezpečí
základní zásady mezilidské komunikace
vztahy v dětském kolektivu
každý člověk je jiný
základní hygienické návyky
využití volného času
rodina, jako bezpečné místo

2. ročník

osobní bezpečí - chování v krizových situacích
základní zásady mezilidské komunikace - vztahy mezi lidmi
vztahy v dětském kolektivu
každý člověk je jiný - lidské tělo
základní hygienické návyky
využití volného času - režim dne
rodina, jako bezpečné místo
zdraví a jeho ochrana
zacházení s léky

3. ročník

osobní bezpečí - chování v krizových situacích
základní zásady mezilidské komunikace - vztahy mezi lidmi
vztahy v dětském kolektivu
každý člověk je jiný - lidské tělo
lidé kolem nás, multikulturní výchova
základní hygienické návyky
využití volného času - režim dne
rodina, jako bezpečné místo
zdraví a jeho ochrana
zacházení s léky
pojmy z oblasti prevence, sexuální výchovy a drogové závislosti
ochrana proti obtěžování cizí osobou

Cíl

Po třech letech školní docházky by měly děti umět

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými
- mít základní sociální dovednosti
- umět se chránit před cizími lidmi
- mít základní zdravotní návyky
- umět si správně zorganizovat svůj volný čas

4. a 5. ročník

S tématy primární prevence v 4. a 5. ročníku seznamuje žáky především třídní učitel a učitelé přírodovědy a vlastivědy. Žáci by měli navazovat na znalosti s předchozích ročníků. Při výuce lze využít různých metod výklad, předávání informací, samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování, skupinová práce, hraní rolí, dramatickou výchovu.

4. ročník

osobní bezpečí - chování v krizových situacích
základní zásady mezilidské komunikace - vztahy mezi lidmi
vztahy v dětském kolektivu
každý člověk je jiný - lidské tělo
lidé kolem nás, multikulturní výchova
základní hygienické návyky - lidské tělo, odlišnost mezi pohlavími
využití volného času - režim dne
rodina, jako bezpečné místo
zdraví a jeho ochrana - životospráva a důsledky nevhodných návyků
zacházení s léky- pojmy drogová závislost, a sexuální výchova

5. ročník

osobní bezpečí - chování v krizových situacích
základní zásady mezilidské komunikace - vztahy mezi lidmi
vztahy v dětském kolektivu
každý člověk je jiný - lidské tělo
lidé kolem nás, multikulturní výchova

základní hygienické návyky - lidské tělo, odlišnost mezi pohlavími
využití volného času - režim dne
rodina, jako bezpečné místo (domov, rodina, důvěra, vztahy)
zdraví a jeho ochrana - životospráva a důsledky nevhodných návyků
zacházení s léky- pojmy drogová závislost, a sexuální výchovy
poznatky o negativních vlivech tabáku a alkoholu
nebezpečí při komunikaci s cizími osobami

Cíl

Po pěti letech by děti měly umět

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými
- mít základní sociální dovednosti
- umět se chránit před cizími lidmi
- mít základní zdravotní návyky
- umět si správně zorganizovat svůj volný čas
- znát informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách
- znát následky užívání návykových látek
- umět odmítat

6. 7. 8. 9. ročník a TZSŠ B

Práce na druhém stupni je velmi náročná na koordinaci, tak aby byla probrána všechna témata, ale nedocházelo k jejich překrývání a přesycení žáků informacemi. S tématy z oblasti prevence se pracuje v předmětech občanská výchova, tělesná výchova, přírodopis, chemie, dějepis, český jazyk a literatura. K práci s tématy lze využít metod výkladu, samostatné práce, práce s médii, projektové vyučování, skupinová práce, hraní rolí, práce s materiálem, besed, přednášek.

6. ročník

osobní bezpečí - chování v krizových situacích
základní zásady mezilidské komunikace - vztahy mezi lidmi
vztahy v dětském kolektivu
každý člověk je jiný - lidské tělo
lidé kolem nás, multikulturní výchova
základní hygienické návyky - lidské tělo, odlišnost mezi pohlavími
využití volného času - vhodná náplň volného času, zdravý životní styl
rodina, jako bezpečné místo (domov, rodina, důvěra, vztahy)
rodina a její funkce pro zdravý rozvoj jedince
zdraví a jeho ochrana - životospráva a důsledky nevhodných návyků
zacházení s léky- pojmy drogová závislost, a sexuální výchovy
poznatky o negativních vlivech tabáku a alkoholu
nebezpečí při komunikaci s cizími osobami
multimediální sdělovací prostředky – klady i zápory
centra odborné pomoci

7. ročník

osobní bezpečí - chování v krizových situacích
základní zásady mezilidské komunikace - vztahy mezi lidmi
vztahy v dětském kolektivu
každý člověk je jiný - lidské tělo

lidé kolem nás, multikulturní výchova
základní hygienické návyky - lidské tělo, odlišnost mezi pohlavími
sexuální výchova, vztahy mezi dívkami a chlapci
využití volného času - vhodná náplň volného času, zdravý životní styl
rodina, jako bezpečné místo (domov, rodina, důvěra, vztahy)
rodina a její funkce pro zdravý rozvoj jedince
zdraví a jeho ochrana - životospráva a důsledky nevhodných návyků
péče o zdraví, život s handicapem
zacházení s léky- drogy a jejich dělení, účinky, prevence
poznatky o negativních vlivech tabáku a alkoholu
nebezpečí při komunikaci s cizími osobami
osobní bezpečí, šikana, sexuální násilí
multimediální sdělovací prostředky – klady i zápory
centra odborné pomoci

8. ročník

osobní bezpečí - chování v krizových situacích
základní zásady mezilidské komunikace - vztahy mezi lidmi
vztahy v dětském kolektivu
každý člověk je jiný - lidské tělo
lidé kolem nás, multikulturní výchova
základní hygienické návyky - lidské tělo, odlišnost mezi pohlavími
sexuální výchova, vztahy mezi dívkami a chlapci
sexuální výchova, odlišnosti, deviace
využití volného času - vhodná náplň volného času, zdravý životní styl
rodina, jako bezpečné místo (domov, rodina, důvěra, vztahy)
rodina a její funkce pro zdravý rozvoj jedince
zdraví a jeho ochrana - životospráva a důsledky nevhodných návyků
péče o zdraví, život s handicapem
zacházení s léky- drogy a jejich dělení, účinky, prevence
fyziologie, působení drog na oběhový, nervový a dechový systém
tělesné, duševní a sociální změny u závislého člověka
poznatky o negativních vlivech tabáku a alkoholu
nebezpečí při komunikaci s cizími osobami
osobní bezpečí, šikana, sexuální násilí
multimediální sdělovací prostředky – klady i zápory
centra odborné pomoci
drogová závislost, kontaktní centra

9. ročník

osobní bezpečí - chování v krizových situacích
základní zásady mezilidské komunikace - vztahy mezi lidmi
vztahy v dětském kolektivu
každý člověk je jiný - lidské tělo
lidé kolem nás, multikulturní výchova
základní hygienické návyky - lidské tělo, odlišnost mezi pohlavími
sexuální výchova, vztahy mezi dívkami a chlapci
sexuální výchova, odlišnosti, deviace
zdravé sexuální chování

využití volného času - vhodná náplň volného času, zdravý životní styl
rodina, jako bezpečné místo (domov, rodina, důvěra, vztahy)
rodina a její funkce pro zdravý rozvoj jedince
zdraví a jeho ochrana - životospráva a důsledky nevhodných návyků
péče o zdraví, život s handicapem
zacházení s léky- drogy a jejich dělení, účinky, prevence
fyziologie, působení drog na oběhový, nervový a dechový systém
tělesné, duševní a sociální změny u závislého člověka
poznatky o negativních vlivech tabáku a alkoholu
nebezpečí při komunikaci s cizími osobami
osobní bezpečí, šikana, sexuální násilí
multimediální sdělovací prostředky – klady i zápory
právní odpovědnost, trestní normy
centra odborné pomoci
drogová závislost, kontaktní centra

Cíl

Žáci by před opuštěním ZŠ měli znát a umět

- pojmenovat základní návykové látky
- znát jejich účinky na lidský organizmus
- orientovat se v problematice závislosti
- znát základní právní normy
- vědět, kde jsou kontaktní místa pro danou problematiku
- posilovat své sebevědomí
- správně se rozhodovat, odmítat
- zaujímat zdravé životní postoje
- orientovat se v problematice sexuální výchovy
- bránit se různým formám násilí, vědět, kde hledat pomoc

zvládat základní sociální dovednosti

2. Spolupráce s rodiči

2.1. Proškolení rodičů v problematice sociálně patologických jevů - aktuální situace, diagnostika, řešení, prevence formou besed a přednášek

- drogy / alkohol, cigarety / (v rámci třídní schůzky v jídelně)
- šikana, vztahy v kolektivu (v rámci třídní schůzky v jídelně)
- extrémismus, rasismus, sekty (seznámení rodičů s touto tematikou ve školním časopisu)
- trestná činnost (seznámení rodičů s touto tematikou ve školním časopisu)
- patologické hráčství (seznámení rodičů s touto tematikou ve školním časopisu)

2.2. Konzultace, krizová intervence

- ve spolupráci s výchovnou poradkyní, třídními učiteli a ředitelstvem školy poskytovat žákům a jejich rodičům konzultace v problémech sociálně patologických projevů chování.

2.3. Seznámení rodičů s školním metodikem prevence (ŠMP)

- osobní představení se ŠMP na třídních schůzkách rodičům
- termín konzultačních hodin
- označení kabinetu ŠMP, telefon
- obsah práce ŠMP
- informace o ŠMP zapsat do žákovské knížky
- informace o ŠMP umístit na nástěnku ŠMP a do vestibulu školy

2.4. Aktivity pro a s rodiči - zlepšení vzájemné komunikace

- Adventní odpoledne, Vánoční besídka, Den otevřených dveří.

2.5. Třídní schůzky

termíny: 15.9.2009

12.1.2010

21.6.2010

3. Aktivity pro žáky - specifická a nespecifická prevence

3.1. Prevence ve výuce / *Školní preventivní program pro MŠ a ZŠ, MŠMT, Praha, 2001, Strategie prevence soc. patol. jevů ... na obd. 2009 - 2012 /*

- I.st. ZŠ / Prv, ... /

- zvyšování sebevědomí žáků, pravidla soužití mezi žáky a učiteli, rozvoj osobnosti, vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou, úcta, sebeúcta, důvěra, komunikativní dovednosti, řešení konfliktů, schopnost klást otázky, vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“, práce v kolektivu, vzájemná pomoc, pozitivní citové naladění, řešení stresu, životospráva, zdravý životní styl, schopnost vyhledat pomoc

- II.st. ZŠ / RV, ON, ... /, SŠ

- pravidla soužití ve skupině / šikana /, aktivní naslouchání, pravdivost, důvěryhodnost, tolerance k menšinám a jiným názorům / rasismus, extremismus /, vyrovnání se s neúspěchem, obrana před manipulací, postoje k návykovým látkám / drogy /, právní vědomí, sexuální výchova

3.2. Preventivní programy

- Renarkon / pro 1. - 9. tř. a třídy ZŠ / A, B

3.3. Jednorázové besedy

- Městská Policie, Policie ČR,
- Besedy s veterány 2 světové války

3.4. Volnočasové aktivity

3.4.1. Kroužky

- Základy anglického jazyka
- Zdravý životní styl
- Florbal , fotbal
- Vybíjená
- Keramika

3.4.2. Jednorázové akce

- celodenní turistické školní výlety v průběhu celého školního roku
- účasti na exkurzích
- návštěva divadelních představení
- účast na sportovních soutěžích pořádaných pro žáky zvláštních škol
- návštěvy výstav a muzeí
- vánoční besídka školy
- besídky tříd v rámci školy i mimo školu
- návštěvy planetária
- návštěva tvořivých dílen pořádaných sdružením Telepace aj.
- sestavení výstavy prací našich žáků vytvořených v hodinách Pv
- výtvarné soutěže
- soutěžní pětiboj pro žáky 1.-6. tříd
- akce ke Dni Země (exkurze, úklid lesa, návštěva výstavy, vlastní tvorba k danému tématu)
- pěvecká soutěž Do-Re-Mi vyvrcholena účastí v městském kole
- oslavy MDD
- návštěva OZO Ostrava – zpracování odpadů.

3.4.4. Jiné instituce

Občanským sdružením Stonožka působícím i v prostorách naší školy.

3.5. Prevence zaměřena na vybrané problémové žáky a studenty

- zvyšování sociálních kompetencí

3.5.1. Individuální práce

- 1) Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy.
- 2) Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů.
- 3) Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.)
- 4) Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- 5) Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisejí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti.
- 6) Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence sociálně patologických jevů, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradnami, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- 7) Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu sociálně patologických jevů.
- 8) Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence sociálně patologických jevů v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- 9) Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

4. Spolupráce s jinými institucemi

- PPP Ostrava
- DÚ - SVP Ostrava
- Městská Policie
- Policie ČR
- ÚMOB - soc. kurátoři pro mládež / OSPOD /
- Krizové centrum pro děti a rodinu
- Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy
- Probační a mediační služba ČR
- Linka důvěry
- Renarkon o.p.s
- Charita
- Diakonie
- Fond ohrožených dětí
- ELIM
- lékaři / pediatři, psychiatři /
- média / TV, MSD, ... /

